

Goigs de Sant Ciprià i Santa Justina

Sant Esteve de Palautordera

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Capella de Sant Cebrià i Santa Justina al Castell de Fluvià

Coordenades:

Latitud: 41.72204970611
Longitud: 2.4144779966184
UTM Est (X): 451298
UTM Nord (Y): 4619082

Classificació

Número de fitxa 08207 - 101
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Religios
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Goig de Sant Esteve protomàrtir](#)

[Goigs en llaor del Gloriós Sant Esteve Protomàrtir](#)

[Goigs a la Mare de Déu de Gràcia](#)

[Goigs de la Gloriosa Verge i Màrtir Santa Margarida](#)

Autoria de la fitxa Daniel Gutiérrez Espartero

Data de registre de la dv., 06/01/2023 - 20:47

fitxa:

Descripció

Els Sants Cebrià i Justina són venerats com a cristians d'Antioquia de Pisídia per l'Església ortodoxa i per l'Església Catòlica.

En la cultura popular Sant Cebrià és venerat com un sant propici per desfer fetilleries i treballs de màgia negra.

Els màrtirs Sants Cebrià i Justina se celebren el 26 de setembre.

El text del goig és el següent:

*Mártyrs que vostre valor
fou gran per virtud divina;
Cipriá y verge Justina,
pregau per nos al Señor.*

*Cipriá Martir sagrat
abans que no confesareu
á Cristo crucificat,
als dimonis invocareu:
Vencer Justina pensareu
ab son infernal favor.*

...

*En alt trono estau posats
per oir vostres devots,
que en perills y enfermedats
en vostra Hermita fan vots
Siau propicis á tots
los quins demanan favor.*

*Puix del celestial tresor
gosan ya la rica mina:
Cipriá y verge Justina*

pregau per nos al Senyor.

Observacions:

Els goigs documentats i que es canten a Sant Esteve de Palautordera són els següents:

- Goigs de Sant Cebrià i Santa Justina
- Goigs de Sant Esteve Protomàrtir
- Goigs de Nostra Senyora de Gràcia
- Goigs de la Gloriosa Verge i Màrtir Santa Margarida

Història

El costum d'entonar els Goigs o Cobles als sants al final dels actes litúrgics no dubtem que arrenca de temps immemorable. El nostre poble va assimilar els cants litúrgics usant la seva llengua pròpia en totes les seves manifestacions, encara que el clergat i tot l'element social jurídic solia fer servir la llengua llatina. En temps del rei Jaume veiem la llengua catalana senyorejar i passejar triomfant per totes les Corts d'Europa.

No sabem quan va començar aquest bonic costum de cantar els goigs a les grans festes del poble cristià, però sí que podem dir que en ple segle XIII ja se'n cantaven i d'alguna lletra se n'han tingut exemplars per mitjà de documents de l'època.

Els goigs són unes cançons religioses que lloen les excel·lències de Nostre Senyor Jesucrist, de la Verge i dels Sants/es, gairebé sempre sota una advocació concreta. Són, doncs, una forma de litúrgia popular, practicada en actes de devoció col·lectiva, amb patronats, processons, romeries, novenes, septenaris, celebracions sabatines, etc., i formen part en certa manera de la cerimònia. De vegades d'una mateixa advocació hi ha diferents goigs que corresponen a les diferents èpoques litúrgiques de l'any, a dies de la setmana, a temps de pregàries, etc., fins a formar un veritable cicle. Podem trobar els "Goigs de Nostra Senyora del Roser" (els Goigs de Nostra Senyora del Roser) que es canten a Advent, a Quaresma i durant tot l'any i són diferents.

Els goigs han estat, sens dubte, un dels gèneres més fecunds a Catalunya. Es calcula que n'hi ha uns trenta mil. D'altra banda, la literatura gogista ja va començar a despertar al segle passat l'interès i la curiositat de molts col·leccionistes i això ha permès que avui se'n pugui disposar. Durant aquests segles de decadència, les fulles dels goigs s'escampen amb profusió per tot Catalunya i constitueixen per a molta gent l'única possibilitat de lectura en català.

Durant la persecució de Dioclecià contra els cristians, Cebrià i Justina van sofrir el martiri en Nicomèdia (actual Izmit, Turquia) el 26 de setembre, data en la qual es commemora la seva festivitat. No obstant això, en el ritus romà la seva celebració va ser eliminada del calendari litúrgic i del martirologi en 1969, encara que molts catòlics tradicionalistes la segueixen commemorant.

Bibliografia

- Goigs i devocions populars: <https://algunsgoigs.blogspot.com/2013/11/goigs-sant-estev-e-sant-estev-e-de.html>

GOIGS EN ALABANSA DELS GLORIOSOS MÁRTIRS

SAN CIPRIÀ Y SANTA JUSTINA,

Que se cantan en lo Castell de Fluvià de S. Esteba de Palautordera, ahont se veneran las Reliquias.

Mártirs que vostre valor
fou gran per virtut divina;
Ciprià y verge Justina,
pregau per nos al Señor.

Ciprià Martir sagrat
abans que no confesareu
à Cristo crucificat,
als dimonis invocareu:
Vencer Justina pensareu
ab son infernal favor. etc.

Y essent ella incontrastable
per lo celestial voler
vensut quedà lo diable,
y del infern lo saber:
Christo mostrà son poder,
quedant en tot vencedor. etc.

Desenganyat Ciprià
de la malícia infernal
à Jesus prest confesà
ser home y Deu eternal;
Ab impuls celestial
la fé abrasareu de cor, etc.

Prest al Bisbe Antimo atzareu,
v/. Orote pro nobis. Beati Cypriane, etc. Justine.

lo cas li vareu contar
y 'ls llibres magicis cremareu
dels quals soliau usar;
Después vos va batejar
ab jubilo y gran amor, etc.

Tan en ardor sou encés
de amor del Esperit Sant,
que Diaca foreu después
de la Iglesia Militant:
Y predicareu constant
la Fé sens ningún temor, etc.

Suma fou la amistat,
que ab Santa Justina fereu
después de ser batejat,
y la Santa Fé prengueren:
Que los dos junts merescueren
gosar del cel lo tresor, etc.

Eutolmio, Compte cruel,
sabent que ereu cristians,
ple de rabia com à infiel
vos feu posar en sas mans:
Usant los cruels tirans,
son acostumat furor, etc.

Quant devant vos va tenir
lo mal Compte va manar
plom y cera derretir
y en mitg de ell vos va posar;
Mes la virtut singular
de Deu temperà lo ardor, etc.

Vehent miracle tan patent,
ple de rabia y de pesar,
manà lo Compte en continen,
vos porten à degollar:
Y 'ls esperits van pujar
à gosar del Criador, etc.

En alt trono estau posats
per oir vostres devots,
que en perills y enfermedats
en vostra Hermita fan vots
Siau propieis à tots
los quins demanan favor, etc.

TORNADA

Puix del celestial tresor
gosan ya la rica mina:
Ciprià y verge Justina
pregau per nos al Senyor.

n/. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS.

Beatorum Martirum Cypriani, et Justinae, nos Domine favcant continuata presidia; quia non desinis propitius intueri, quos talibus auxiliis concesseris adjuvari. Per Christum Dominum nostrum Amen.